

Mnogovrstne novice.

* *Kako velike stroške prizadevajo v našem cesarstvu pokojnine oficirjev*, kaže državni proračun za prihodnje leto. Po tem proračunu ima Avstrija-Ogerska 330 generalov v pokoji (penzioniranih), med njimi 39 feldzeugmeistrov in generalov konjиков, med katerimi 3 dobivajo po 4 do 5000 gold. pokojnine na leto, vsi drugi pa po več kakor 5000 gold. Podmaršalov v pokoji je 129, generalmajorjev pa 182. Za pokojnino se tem generalom plačuje 1 milijon 314.677 gold. Štabskih oficirjev je v pokoji 1908, in potrosi se za-nje 2 milijona in 618.578 gold. Za te oficirje v pokoji in za onemogle vojake je proračunjenih okoli 10 milijonov goldinarjev za prihodnje leto. — Veliko tisuč goldinarjev pokojnine bi se pač dalo prihraniti, ako bi taki, ki so še spretni za službo, v aktivni službi ostali.

* *Nemška vlada* zahteva še 4 milijone mark za nove vojne stroje (mašine) in ravno toliko za oroževanje. Ali ni to znamenje, da mož „vom Blut und Eisen“ namerava strašno vojsko v Evropi?

* *V Parizu* se je 8. t. m. 8 oseb podalo v balon, da bi delali znanstvene poskušnje. V višavi 230 metrov, kacic 80 sežnjev, se razpoči balon in vsi z balona padejo na zemljo, pet hudo ranjenih.

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

V.

Mati ga izdá.

(Dalje.)

Samo po sebi se razume, da sem brž napeljal vse niti, da bi vjel hudodelnika ali našel vsaj sled njegov. Žandarji so se razšli na vse kraje, po mestu so bili razposlani briči; vrh tega sem poslal brž jezdeca do prve telegrafične postaje (mesto še ni imelo take) ter poklical k sebi vse sosede vdove. Ali od teh nisem družega zvedel, ko da so videli okoli desetih dopoldne priti iz hiše nekoga, za katerim je pa dekla zaprla. Pozneje se vrata niso več odprla. Ker so vsi rokodelci, ki so imeli nasproti hiše svoje delalnice, pritrdili, da so dobro videli deklo za onim človekom zapreti, ni mogel na-nj nikakoršen sum leteti. Vendar sem sklenil zvedeti za-nj in tudi njega zaslišati.

Že drugi dan pride pa ta sam k meni, ker je po zaslišanih rokodelcih zvedel, da ga sodnija išče. Bil je to mizar R., ki je povedal, da je šel k vdovi prosit je še mesec dni potrpljenja za 50 gold., katerih ne more še plačati, ker mu je žena zbolela, dvoje otrok pa je že dalje časa bolnih, tako da zaslužek nikakor ne zadostuje za najpotrebnejšo hrano in zdravila.

„Vdova je gotovo obljubila čakati vas?“ vprašam.

„Kaj še, gospod“, odgovori britko, „pri nji ni bilo nobenega usmiljenja. Še poslušati me ni hotela, ko sem jel tožiti ji svojo silo. Ob eni popoldne denar, je rekla kratko, sicer gré menjica ob dveh po doktorji k sodniji.“

„Menjica? Ste vzeli denar od nje na menjico?“

„Da! Zapisal sem 50 gold., dobil pa jih 40.“

„Za koliko časa?“

„Za en mesec?“

„Kako, da ste pri tako slabem zaslužku upali si plačati take grozovitne obresti?“

„Zbolela sta mi dva otroka ob enem, zdravnik je zapisal zeló draga zdravila in hotel sam tudi plačan biti. Denarja nisem imel, kaj sem hotel? Šel sem k oder — k stari gospej in dobil denar, ko sva se oba, jaz in žena, na menjico podpisala.“

„Kdo je imel menjico v rokah?“

„Stara gospá.“

„Ste jo videli še pri nji?“

„Videl. Vzela jo je s predala omarice, da bi mi jo dala nazaj. Ko ji pa nisem denarja prinesel, jo je položila v predalo nazaj ter zaklenila omaro, rekši, da jo bo popoldne izročila svojemu doktorju, naj posojeni denar od mene po sodniji iztirja.“

„Ali je izročila menjico res doktorju?“

„Tega ne vem. Najbrže ne, ker je obljubila počakati do ene popoldne.“

Več mi mož ni vedel povedati. Vendar me je to že, kar sem od njega zvedel, pripeljalo na čisto nove misli. V stanovanji umorjene vdove nismo našli nikjer nobene menjice, nobenega zapisnika dolžnikov, katerih je vdova mnogo imela, to je bilo obče znano. Kaj, ko bi bil imel njen odvetnik vse to v rokah? Tega moram najprej zaslišati, morda od njega zvem kaj natančnejega. Pišem toraj sodnijsko povabilo do njega in ker je blizo stanoval, pride že čez pol ure v mojo pisarno.

„Vi ste bili odvetnik rajnce vdove Reberjeve?“ ga prašam po navadnih sodnijskih običajih.

„Da, že 15 let.“

„Vam je tedaj gospá vse zaupala, vam so bile znane njene barantije z denarjem?“

„Znane, toda le toliko, kolikor je pri tem moje juridične pomoči potrebovala.“

„To je, vi ste stoževali posojila od dolžnikov, ki niso hoteli ali ne mogli plačati?“

„Da, tako je! Tudi me je sem ter tje prašala za svét.“

„Na ta način ste imeli mnogo posla in znano vam mora biti veliko število dolžnikov njenih, bivših in sedanjih.“

„Precéj veliko jih je, toda vseh se ne spominjam, ker je vdova vsako leto račun poravnala in potem so se spisi tirjanih in rubljenih dolžnikov vničili, ker je ona to želela.“

„Imate vi morda od nje kake menjice ali kak zapisnik dolžnikov?“

„Nekaj menjic za iztirjanje mi izročeni imam, namreč kar sem jih predvčeranjem od nje dobil. Včeraj ob dveh bi bil moral zopet k nji, ker je več menjic izteklo. Zapisnik letošnjih pravnih pa je v moji pisarnici.“

„Prosim, da mi ga še danes pošljete, če mogoče. Menjice nekega mizarja za 50 gold., ki je včeraj iztekla, nimate?“

„Ne! Morda bi jo mi bila včeraj izročila.“

„Ali vam je znano, kje je umorjena hranila dolžna pisma in menjice?“

„V omari, ki stoji v kotu. Tam je imela tudi dvoje knjig, v katerih so bili zapisani dolžniki.“

„Denarja tam ni hranila?“

„Le nekoliko, kar je sproti potrebovala.“

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

V Gorici 18. dec. — Spet nič dobrega. Preteklo soboto (11/12.) je 14leten postopač, nek Martelánc, ubil 19letnega stavca Majlingove tiskarne, Fr. Visini-a. Bila sta se nekaj dni pred zbesedila — ker je M. stavca večkrat psoval — in V., naveličavši se psovka sitnega in surovega potepuha, prismolal je M-u klofuto dobro